

8/8

Avspänningen och tortyren

Kommunist-Kinas behandling de elva amerikanska flygarna för några dagar sedan frivivits hör till de ohyggligaste staljerna i de senaste årens politik. Dessa flygare borde enligt stilletandsfördraget efter Koreakriget redan för mer än två år sedan ha frigivits. I stället lömdes de till straff för spioneri på kinesiskt område. Först avspänningspropagandans tekniken, inför den amerikansk-kinesiska konferensen, släpptes dessa fångar på grund av, som kineserna förklarade, sitt "tämmligen goda uppförande" under fångelsetiden. Nu har det klarlagts att flygarna i själva verket tillfångatogs vid en strid på nordkoreanskt område; påståendena om deras flygning över nordkinesiskt territorium är uppdiktade. Vidare har det genom fångarnas utsagor efter frigivningen kommit fram att de utsatts för den mest vidriga tortyr och på detta sätt tvungits att avge falska bekännelser och till sina bödlar lämna andra begärda uppgifter. Redan på hösten 1953 blev det känt hur ett stort antal tillfångatagna amerikanska flygare genom tortyr hade tvingats erkänna att de gjort sig skyldiga till "bakteriekrig"; efter frigivningen skildrade de i detalj vad de hade måst utstå.

Som ofta inför kommunistiska aktioner frågar man sig om brutaliteten eller bristen på förståelse för västerländsk uppfattning är det mest framträdande. Varför har flygarna frigivits efter den fruktansvärda

behandling de utsatts för? Hur kan kineserna tänka sig att frigivningen skall främja avspänningsmanövern, då de frigivna har sådana ting att berätta? Möjligt är att underordnade myndigheter som beordrats att producera bekännelser från fångarna använt tortyr utan att regeringen känt till detta eller i varje fall inte vetat hur omänsklig behandlingen varit. Tänkbart är också att tortyren i Kommunist-Kina tog sig så naturlig att man inte haft någon föreställning om den fria världens reaktion inför det skedda. Säkert är att i Amerika och i alla demokratier vad som hänt måste framkalla ett bakslag för den kommunistiska avspänningspropagandan. En mera slående illustration till vad de tyranniska regimerna innebär kunde knappast ha presterats.

Det är väl känt att det kommunistiska Kina håller ytterligare ett stort antal amerikaner i fångenskap, att man lagt upp ett "lager" av fångar för politisk byteshandel med USA. Första villkoret för de förhandlingar som Kina begärt borde vara att denna gemena form av utpressning avskrivs genom fångarnas frigivande.

ENGLAND 19

John G. Winant — för några veckor sedan död för egen hand — berättar i sin nyss utkomna *A Letter from Grosvenor Square* (Hodder and Stoughton) om första delen av sin ambassadörstid i London, från februari 1941 till anfallet på Pearl Harbor i december samma år. Arbetet är sympatiskt i sin anspråkslöshet och sin beundran för engelsmännens torra heroism. Instruktiva redogörelser ges för den amerikanska ambassadens arbete — dess personal uppgick till nära 4.000 —, för de störningar i samarbetet mellan USA och England som uppstod på grund av de skilda förvaltningsformerna, för förhandlingarna kring låne- och uthyrningslagen och andra metoder för sam-

verkan. Några färgklickar finns, särskilt berättelsen om hur Churchill och Winant på Chequers mottog meddelandet om Pearl Harbor och hur Churchill ögonblickligen beslöt att förklara Japan krig. Men i det hela innehåller Winants bok inte mycket nytt, sannolikt beroende på en långt driven diskretion hos den avgångne ambassadören. H. T. n